

Το ασφαλιστικό ως ευκαιρία

ΑΡΧΕΙΟ ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ 04.07.2010

Το νομοσχέδιο για το ασφαλιστικό που κατατέθηκε στη Βουλή στοχεύει στη δημιουργία «ενιαίου, κοινωνικά δίκαιου καθεστώτος συνταξιοδότησης, με κοινές προϋποθέσεις και όρους για όλους τους ασφαλισμένους». Δυστυχώς δεν πρόκειται να πετύχει αυτόν τον στόχο, διότι διατηρεί την προνομιακή μεταχείριση κάποιων συντεχνιών με ισχυρά ερείσματα στο πολιτικό σύστημα σε βάρος του κοινωνικού συνόλου.

Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Το νομοσχέδιο έχει πολλά θετικά στοιχεία εφόσον περιλαμβάνει διατάξεις που θα συμβάλουν αποφασιστικά στη βιωσιμότητα του συστήματος, όπως προβλέπει το Μνημόνιο ΔΝΤ - Ε. Ε. Τέτοιες διατάξεις είναι η αύξηση του ορίου ηλικίας στα 65 χρόνια και ο περιορισμός ειδικών ρυθμίσεων που μειώνουν σημαντικά τη μέση ηλικία συνταξιοδότησης (μητέρες ανηλίκων, «βαρέα & ανθυγιεινά», συντάξεις αναπηρίας κ. λπ.). Το σύστημα γίνεται επίσης πιο στοχευμένο προς όσους έχουν πραγματική ανάγκη με τη μετατροπή της 13ης και 14ης σύνταξης σε επίδομα για τους χαμηλοσυνταξιούχους, την εισαγωγή εισοδηματικών κριτηρίων στην παροχή συντάξεων στις ανύπαντρες θυγατέρες και την επιβολή εισφοράς αλληλεγγύης στις υψηλές συντάξεις. Επίσης θετική είναι η δημιουργία ενιαίου κέντρου ελέγχου και πληρωμής των συντάξεων και ενιαίου φορέα διαχείρισης των αποθεματικών, που μπορούν να περιορίσουν σημαντικά το διοικητικό κόστος. Ο κατακερματισμός του σημερινού συστήματος εκτρέφει την αδιαφάνεια και επιτρέπει τη διατήρηση προνομίων των λίγων εις βάρος των πολλών, που αδικούνται συστηματικά.

Οι λόγοι που οδήγησαν το σύστημα στη χρεοκοπία είναι γνωστοί. Στο αναδιανεμητικό κρατικό σύστημα συντάξεων η γήρανση του πληθυσμού οδηγεί στην εξάρτηση όλο και περισσότερων συνταξιούχων από τους εργαζομένους, καθιστώντας επείγουσα την ανάγκη μεταρρύθμισης για να διασωθεί το σύστημα. Ομως, καμία σημαντική μεταρρύθμιση δεν έγινε μετά τον ασφαλιστικό νόμο Μάνου το 1992 (τον λεγόμενο νόμο Σιούφα) για να αποτρέψει την επικείμενη κατάρρευση. Πέρα από τις δημογραφικές εξελίξεις, η διακριτική ευχέρεια του εκάστοτε υπουργού Οικονομικών να αποφασίζει την αύξηση των συντάξεων στο πλαίσιο της ετήσιας εισοδηματικής πολιτικής συνετέλεσε και αυτή στον εκτροχιασμό της κοινωνικής ασφάλισης. Όπως επισημαίνει ο Πλάτων Τήνιος στο βιβλίο του «Ασφαλιστικό: Μια Μέθοδος Ανάγνωσης» (υπό έκδοση), η μέση σύνταξη αυξήθηκε πολύ πάνω από τον πληθωρισμό στη μετά ΟΝΕ εποχή, ιδιαίτερα στα έτη διεξαγωγής εκλογών 2004 και 2007. Οι λεγόμενες «κοινωνικές κατακτήσεις» αυτής της περιόδου, που «ισοπεδώνονται» τώρα κατά την Αριστερά, δεν ήταν διατηρήσιμες εφόσον προήλθαν από μια κοντόφθαλμη ψηφοθηρική πολιτική χωρίς εξασφαλισμένη χρηματοδότηση. Η απίστευτη κακοδιαχείριση των πόρων των ταμείων από αδρανείς και φαύλους δημόσιους λειτουργούς και η αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης για κάποιους προνομιούχους, συμπληρώνουν την εικόνα της κατάρρευσης.

Το νομοσχέδιο σιωπά όσον αφορά την κάλυψη των ελλειμμάτων των ταμείων των προνομιούχων ΔΕΚΟ από τον προϋπολογισμό. Προφανώς οι φορολογούμενοι θα

συνεχίσουν να επιδοτούν τις υπέρογκες συντάξεις των υπαλλήλων των υπερχρεωμένων κρατικών επιχειρήσεων. Σαν να μην έφτανε αυτό, με την ανοχή της κυβέρνησης η ΔΕΗ αποφάσισε να χρησιμοποιήσει το ποσό που θα εξοικονομηθεί από τη μείωση του κόστους μισθοδοσίας που συνεπάγεται το ανώτατο όριο που επέβαλε η κυβέρνηση στις αμοιβές του Δημοσίου, για να ενισχύσει τους ασφαλιστικούς φορείς του προσωπικού (ΙΚΑ/ΤΑΠ-ΔΕΗ και ΤΑΥΤΕΚΩ/ΤΕΑΠΑΠ-ΔΕΗ), ώστε να μη μειωθούν οι συντάξεις της ΔΕΗ (αποφασίστηκε στην έκτατη γενική συνέλευση των μετόχων της 26ης Απριλίου). Αυτή η απόφαση φυσικά δεν εμπόδισε την ΔΕΗ να ζητήσει από το αρμόδιο υπουργείο αύξηση στα τιμολόγια ηλεκτρικού ρεύματος μέχρι και 100%, που θα επωμισθούν τα νοικοκυριά που πλήττονται από την κρίση και καλούνται να περικόψουν τις δικές τους συντάξεις.

Πέρα από τις ΔΕΚΟ, τα ειδικά συνταξιοδοτικά καθεστάτα δικηγόρων, μηχανικών, δημοσιογράφων κ. λπ. διατηρούνται στο ακέραιο. Οχι μόνο δεν καταργούνται οι «κοινωνικοί πόροι» των ταμείων αυτών, αλλά ενισχύονται με την επιβολή αγγελιόσημου και στα ηλεκτρονικά ΜΜΕ. Φαίνεται ότι «κοινωνικό πρόσωπο» στην Ελλάδα σημαίνει να διατηρούμε προνόμια σε βάρος της πλειοψηφίας για να εξαγοράζουμε συναίνεση και ψήφους.

* Η Μιράντα Ξαφά είναι ιδρυτικό μέλος της Δράσης.